

De Wondere Vogelwereld van O.C. Hooymeijer.

Aarsvink

Fringilla anusstatius vox L 16,5 cm

Meest algemene van de vier in Europa voorkomende Anusfluiters (orde *Aneuspicolhittiden*, familie Phetoditen). Verwant aan de Cloacavink (*Fringilla cloaca*), de Iberische Gewone Blazer (*Blazhiettathta ordi*) en de Kleine Pomp (*Peditiumthantius pico*).

Waar te nemen in dicht struikgewas, tuinen, parken, heggen, loof en gemengde bossen, op kaalslagen met verspreide boomgroepen, maar ook op met groen omrande pleinen alsmede sportterreinen in de buitenwijken van steden en dorpen. Verenkleeid kleurrijk. Inktzwarte keel en kap, doorlopend in rugpartij. Zie opvallende helderwitte kopflanken en scherp gepunte staart. Goudgeel gevlekte vleugels. Rode onderbuik met naar vleeskleurig gaande achterzone.

Kleine, licht samengeknepen oogjes, die alleen door een zeer goede verrekijker, of bij een dode vogel in de hand onderscheiden kunnen worden. Vlucht zwaar golvend met slechts een tweetal vleugelslagen om de 1 à 2 meter. Maaltijd bestaat meest uit insecten, rupsen, larven en wormen. Ook van vleugels ontdane vlinders, libellen en juffers staan op het menu. Op de winterdag, wanneer het 'levend' voedsel niet meer voorradig is, gaat de Aarsvink over op noten, bessen en zaden. Mag dan ook graag de winterse voertafel bezoeken.

Zang, een zeer gevarieerde klankenreeks met hoge fluitende sissers en trillers, maar ook een zwaar, bonkend 'BBBuub-

bubUUUb'. Opvallend is het dat de Aarsvink niet door de snavel zingt, maar, zoals voor de Anusfluiters zo typerend, door de cloaca. Alvorens aan de vaak urenlange zangpartij te beginnen, 'pompt' de vogel zichzelf op. Met schokkende, lucht happende bewegingen wordt de in de onderbuik gelegen zogenaamde 'fluitzak' gevuld, waarbij een druk van circa 3,5 bar kan worden bereikt. Het onderlichaam van de vogel zwelt tot wel tweemaal de normale afmeting op en het is daarna zo goed als onmogelijk nog te vliegen. De zangpost wordt dan ook vóór het luchthappen uitgekozen en ingenomen. Dit kan de top van een boom zijn, maar ook een lagere post als een stekpaal of zelfs een steen of molshoop voldoet.

Licht voorover gebogen, met gespreide, omhoogstaande staartpenen, laat de Aarsvink door middel van het aanspannen, laten trillen en wijd open zetten van de cloaca zijn schitterende zang, die tot in de wijde omgeving te vernemen is, vaak de hele nacht horen. De in de fluitzak opgeslagen luchtvoorraad kan na verloop van tijd ietwat zurig worden en daardoor verspreidt de zingende vogel vaak een wat bedorven, ranzige geur. Hierom wordt de Aarsvink in grote de-

len van België ook wel Stinkfluitser genoemd.

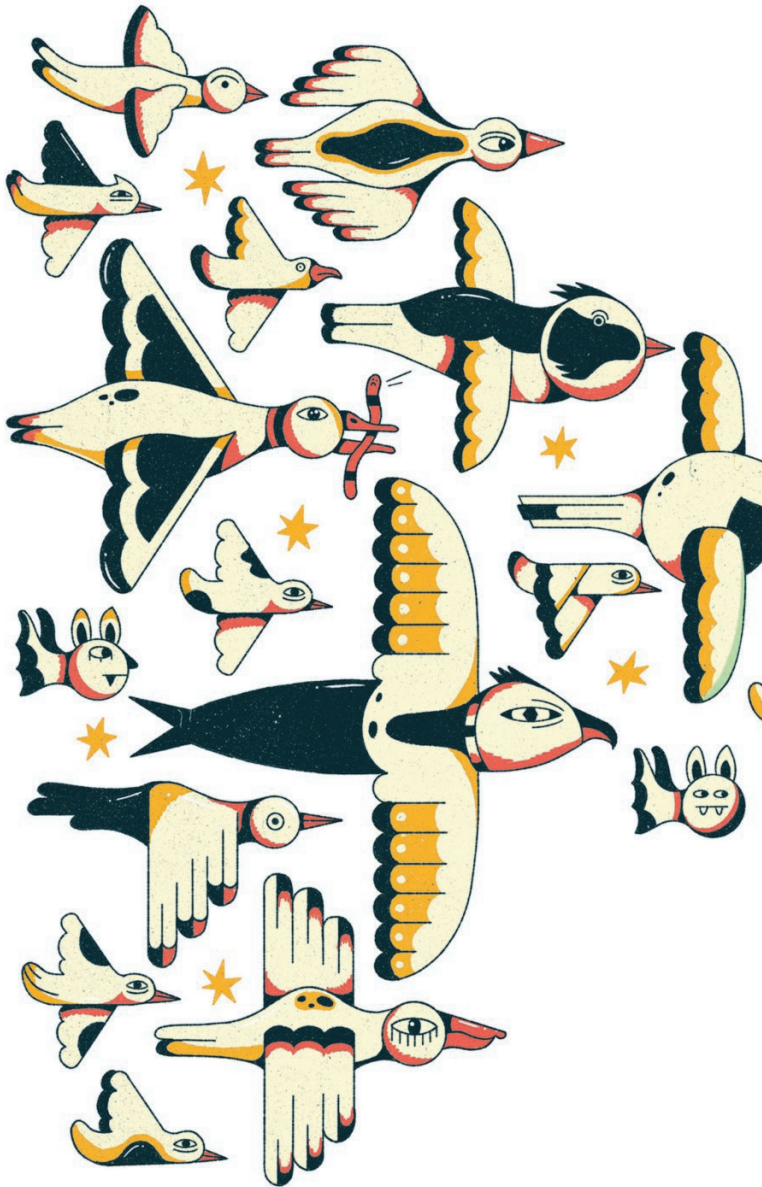
Volksvogelwijsheid: Herkomst Duitsland (Biesenfürter Rüppefelden) "Da ist gerade ein Anuspfeiferfink vorbeigeflogen!"

Iedere week beschrijft O.C. Hooymeijer een vogel die aan zijn brein is ontsproten.

Anusfluitend van stekpaal

Met de sensor

Interview Innovatie

KPN en Arcadis maken een sensor voor nestkastjes, een hulpje voor ecologisch onderzoek bij bouwprojecten. Is dit het einde van het traditionele nestkastgegluur?

tekst **Remco van Veluwen**
illustratie **Mart Veldhuis**

H oog in de lucht, boven Nijmegen, vliegt een kleine zwarte schaduw. Zo hoog dat het amper te zien is. Maar Herman Bouman, ecooloog bij Arcadis, herkent het beestje direct aan zijn silhouet. Het is een gierzwaluw. "Die kun je herkennen aan de sikkelvormige vleugels. Dat is er een, ja. Honderd procent. Daar durf ik een heel goede fles wijn op te zetten." Bouman werkt veel met beschermde vogel-

soorten en staat buiten het restaurant waar hij zojuist een doorbraak presenteerde voor ecologisch onderzoek in de bouw. Een doorbraak waarbij hij een sleutelrol speelde. Nederland moet de komende tien jaar 1,5 miljoen woningen duurzamer maken. De bouwsector dient daarbij rekening te houden met beschermde diersoorten zoals de vleermuis, de huismus en, inderdaad, de gierzwaluw. "Je moet de beestjes vooraf verhuizen en na de renovatie moeten ze ook weer een mooi plekje hebben", zegt Bouman. Dat betekent veel monitoring en daarvoor zijn ecologen nodig. Maar Bouman en zijn collega-ecologen hebben hun handen vol. "We hebben gewoon een tekort aan mensen. Ecologen zijn ontzettend druk met veldwerk, soortenmanagement en onthefingsaanvragen. Zodra al het papierwerk in orde is, moeten we het ook